

Česká republika na cestě k euru

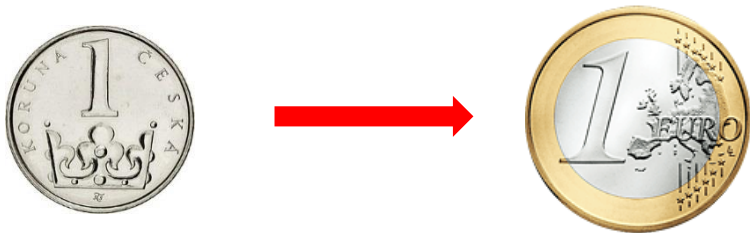

Vzdělávací prezentace,
Kamila Koprnická, prosinec 2017

***„Proč by Česká republika
měla přijmout euro?“***

Závazek přijmout euro

Ačkoli se při svém vstupu do Evropské unie ČR zavázala, že jednou (až k tomu dozrají příhodné podmínky) vymění českou korunu za euro...

... stále však platíme českou korunou.

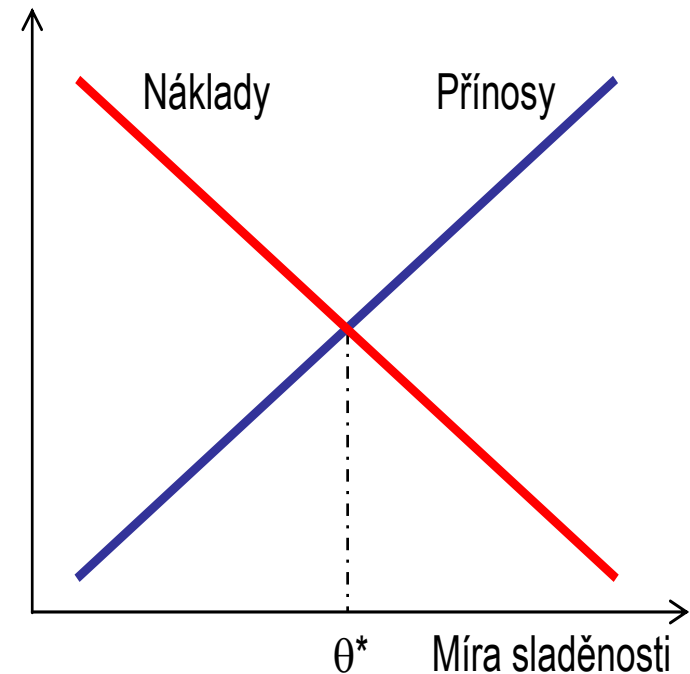

Víte, co znamená tzv. opt-out z přijetí eura?

Za jakých podmínek vstoupit?

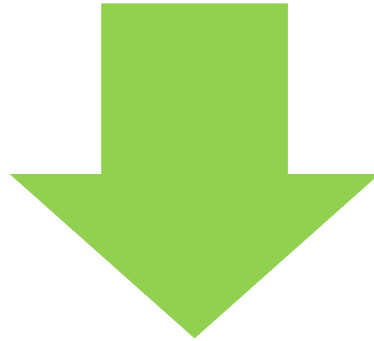
Obecně lze říci, že vstup do měnové unie je pro zemi výhodný, pokud přínosy z jejího členství převáží náklady.

Náklady klesají a přínosy naopak rostou s vyšším stupněm ekonomické sladění dané země s měnovou unií a provázaností obchodních vztahů.

Co ČR získá a co ztratí vstupem do eurozóny?

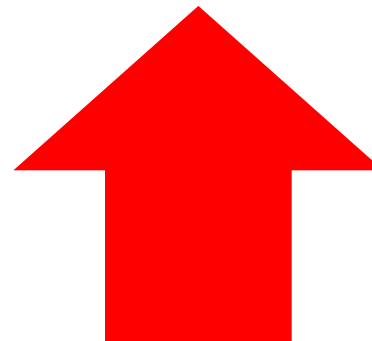
Vážení přínosů a nákladů

Snazší srovnatelnost cen
Pokles kurzového rizika
Nižší transakční náklady
Prohloubení evropské integrace

Ztráta vlastní měnové politiky
Konvergence skrze růst cen
(kurzový kanál bude blokován)
Náklady spojené s výměnnou
peněz a úpravami kontraktů

Jak byste ohodnotili přínosy a náklady přijetí eura?

***„Co musí Česká republika splnit,
aby ji eurozóna přijala?“***

Legislativní procedura

Podmínkou pro vstup členské země EU do eurozóny je přizpůsobení jejího **právního a institucionálního rámce**

- *Nezávislost centrální banky, zachování mlčenlivosti*
- *Zákaz financování vládních výdajů centrální bankou*
- *Právní začlenění centrální banky do eurosystému*
- *Požadavek na jednotný způsob psaní názvu eura*

Je ČR z pohledu legislativy již na vstup do eurozóny připravena?

Maastrichtská kritéria

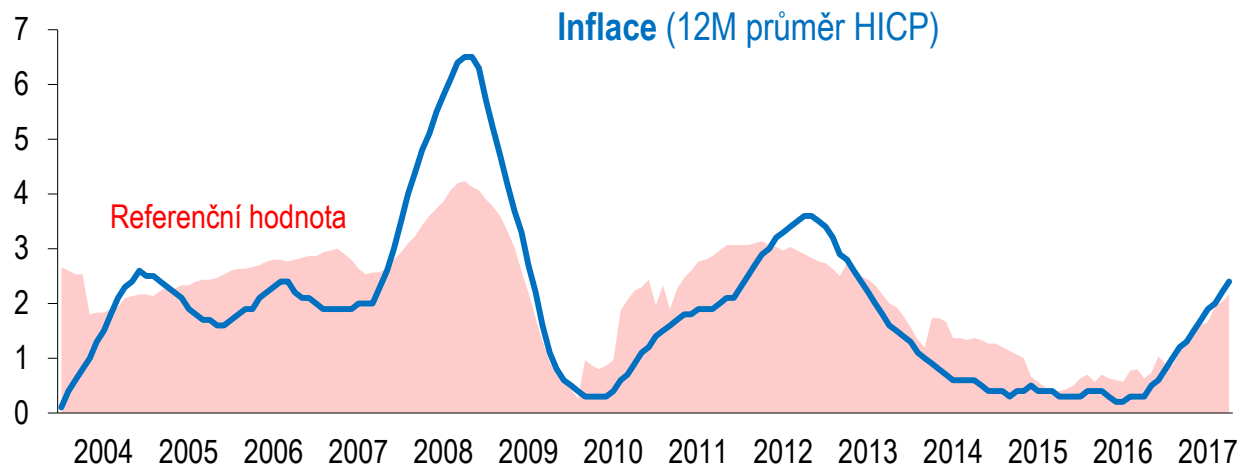
Před přijetím musí dále země dosáhnout také vysokého stupně udržitelné konvergence, k čemuž jsou používána **čtyři maastrichtská kritéria**

- *Kritérium cenové stability*
- *Kritérium stavu veřejných financí*
- *Kritérium konvergence úrokových sazeb*
- *Kritérium účasti v mechanismu směnných kurzů*

Která z maastrichtských kritérií nyní ČR splňuje?

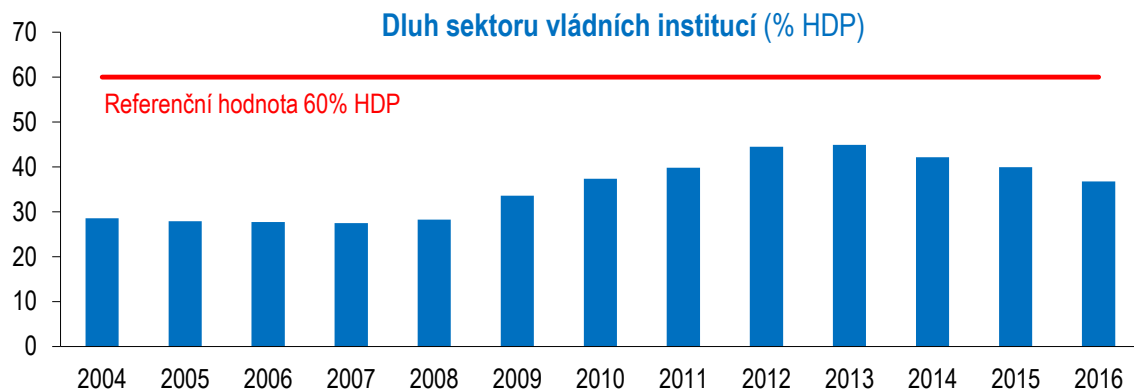
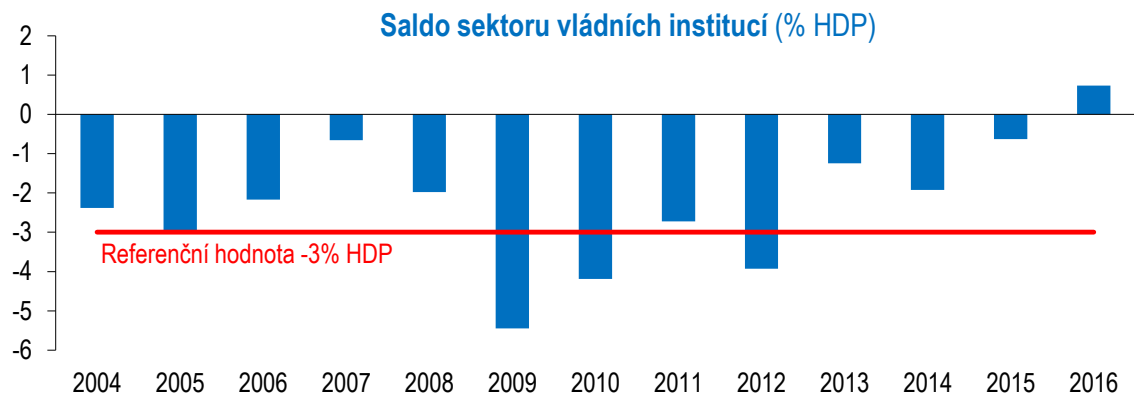
Kritérium cenové stability

Cíl ČNB pro inflaci ve výši 2 % řádově odpovídá definici cenové stability ECB. Kritérium cenové stability hodnotí, zda se inflace země nachází pod referenční hodnotou, která se průběžně mění, neboť se počítá jako průměr inflací tří zemí EU s nejnižší inflací + 1,5 procentního bodu

Referenční hodnota se v minulosti pohybovala výrazně nad i pod 2 %. Proč k tomu došlo a co to znamená pro měnovou politiku ECB?

Kritérium stavu veřejných financí

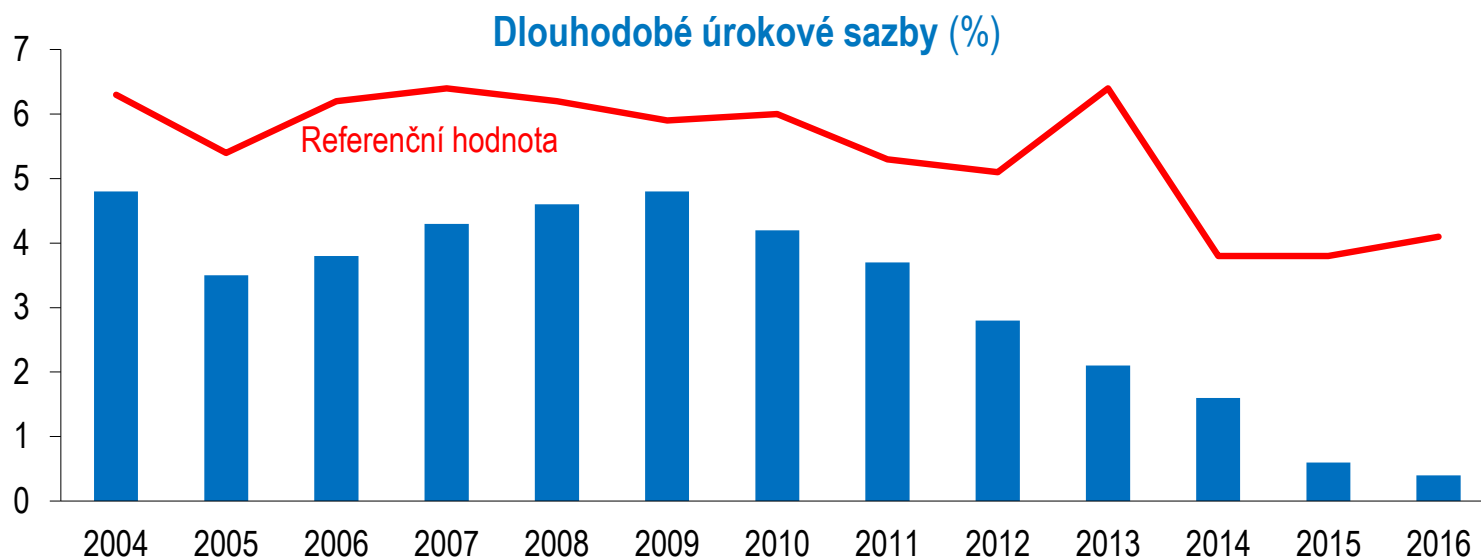

Kritérium stavu veřejných financí sleduje dvě veličiny – saldo a dluh sektoru vládních institucí. Z dlouhodobého pohledu je důležité, aby měla fiskální politika dostatečný prostor pro pomoc v době recese. Zároveň je potřeba, aby se postupně přizpůsobila potřebám stárnutí populace.

Proč je udržitelnost veřejných financí jedním z kritérií pro vstup do eurozóny?

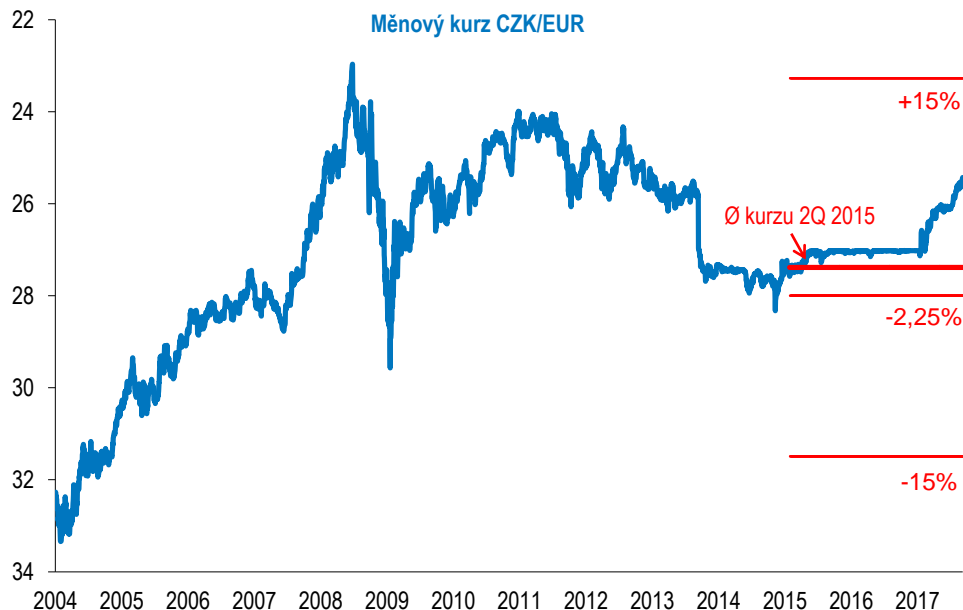
Kritérium konvergence úrokových sazeb

Referenční hodnota pro kritérium dlouhodobých úrokových sazeb je počítána na základě průměru úrokových sazeb tří zemí s nejnižší inflací, který je dále navýšen o 2 procentní body. S plněním kritéria konvergence úrokových sazeb neměla dosud ČR žádný problém.

Proč se pro kritérium konvergence úrokových sazeb používají dlouhodobé a nikoliv krátkodobé úrokové sazby?

Kritérium účasti v mechanismu směnných kurzů

Kritérium hodnotí zda členský stát dodržoval flukтуаční rozpětí kurzového mechanismu ERM II alespoň po dobu posledních dvou let, aniž by byl měnový kurz vystaven silným tlakům – zakázána je zejména devalvace kurzu domácí měny.

Nejvyšší volatilita kurzu byla zaznamenána v období světové finanční a ekonomické krize (2008 až 2009), kdy kurz výrazně oslabil, čímž tlumil dopad krize na českou ekonomiku. Z dlouhodobého hlediska je z grafu patrný trend posilování měnového kurzu CZK/EUR, který byl v letech 2013 až 2017 přerušen obdobím kurzového závazku ČNB.

Je lepší počkat na vstup do eurozóny, až bude kurz koruny silnější?

Konvergenční zprávy

Zda členské země s dočasnou výjimkou pro zavedení eura splnily podmínky pro vstup do eurozóny hodnotí tzv. [Konvergenční zprávy Evropské komise](#) a [ECB](#)

- tyto zprávy vycházejí obvykle jednou za dva roky a vedle hodnocení plnění maastrichtských kritérií komentují také obecnou připravenost země na vstup do eurozóny
- teprve v případě kladného hodnocení oběma institucemi může být členská země přijata do eurozóny

Jaké hodnocení získala ČR v nejnovějších Konvergenčních zprávách?

***„Kdy lze vstup České republiky
do eurozóny očekávat?“***

Strategie přistoupení ČR k eurozóně

Update strategie přistoupení ČR k eurozóně (2007) říká, že

- maastrichtská kritéria jsou málo ambiciózní;
- je potřeba zvýšit míru ekonomické sladění a pružnosti (zejména v oblasti fiskální politiky a trhu práce);
- důležité jsou v první řadě strukturální reformy;
- pobyt v kurzovém mechanismu ERM II by měl být co nejkratší

Stanovení konkrétního data vstupu je vhodné odložit na dobu, kdy bude možné konstatovat, že ČR s vysokou pravděpodobností splní všechna maastrichtská kritéria a bude mít dostatečně „odpracováno“ co se týče strukturálních reforem

Kdy přesně by podle vás měla ČR vstoupit do eurozóny?

Každoroční monitoring

Zda nastala vhodná chvíle pro vstup do eurozóny hodnotí vždy v prosinci zprávy MF a ČNB

- *Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou*
- *Analýzy stupně ekonomické sladění České republiky s eurozónou*

Pokud by tyto zprávy daly přijetí eura zelenou, bude na politicích, aby rozhodli o stanovení data vstupu do eurozóny

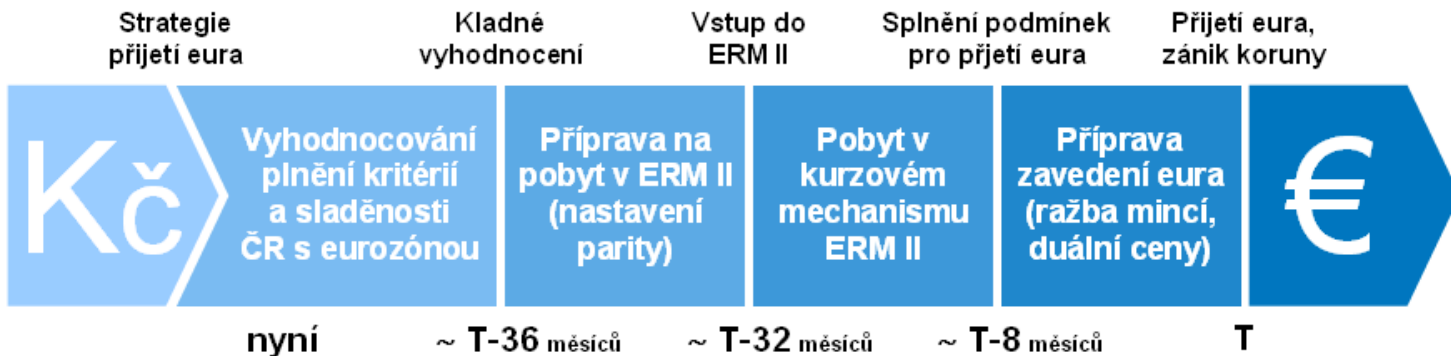
V čem se nejvíce podobají ekonomiky České republiky a eurozóny a co je naopak odlišuje?

Minimálně 3 roky

Minimální doba potřebná k tomu, aby ČR vstoupila do eurozóny jsou 3 ROKY

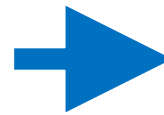
- Po přijetí rozhodnutí vlády o termínu vstupu bude ČR muset nejprve dva roky úspěšně setrvat v kurzovém mechanismu ERM II
- Teprve po splnění všech kritérií ČR začne s finální fází technických příprav (ražba národních eurových mincí, atp.)

***„Bude vstup do eurozóny
pro Českou republiku
velkou změnou?“***

Jednotná měnová politika ECB

Vstupem do eurozóny předáme měnovou politiku do rukou Evropské centrální banky (ECB)

Kurz koruny k euru se při vstupu do eurozóny pevně zafixuje a měnová politika bude od té chvíle řízena z Frankfurtu.

ČNB se bude podílet na tvorbě jednotné měnové politiky, když její guvernér bude členem Rady guvernérů ECB.

Když se ekonomický vývoj rozejde...

Ve chvíli, kdy nebude vývoj české ekonomiky podobný vývoji jádra eurozóny, může nastat situace, kdy bude jednotná měnová politika ECB pro ČR příliš uvolněná (a jindy naopak přísnější).

Zasáhne-li ekonomiku asymetrický šok, naše země nebude moci využít pomoci vlastní měnové politiky. Bude třeba, aby byla schopna pružně reagovat skrze fiskální politiku a další přizpůsobovací mechanismy.

Diskutujte možnosti, jakým způsobem by mohla fiskální politika a přizpůsobovací mechanismy pomoci v době ekonomické krize.

Zajímá Vás více informací?

- Na [stránkách ČNB > Měnová politika > Vzdělávání](#) naleznete odpovědi na Vaše otázky
- Nebo můžete zdarma navštívit výstavu [Lidé a peníze](#)

Zdroje

- Grafy

- str. 4   schematický graf © ČNB.
- str. 9–12   zdroj dat: ČNB a MF ČR (Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií).
- str. 17   diagram © ČNB.

- Obrázky

- str. 1   Euro coins [cit. 2017–11–27]. Volně dostupné na <https://www.fleur-de-coin.com/eurocoins/introduction>.
- str. 3   1 Kč [cit. 2017–11–27]. Volně dostupné na https://en.wikipedia.org/wiki/Czech_koruna;
1 euro [cit. 2017–11–27]. https://en.wikipedia.org/wiki/Euro_coins.
- str. 4   Euro sign and coins [cit. 2017–11–27]. http://www.euroid.pt/pls/wsd/wsdwcot0.detalhe?p_cot_id=4808.
archiv ČNB [cit. 2017–11–27].
7_big.jpg [cit. 2017–11–27]. Volně dostupné na <http://www.ecb.int/ecb/orga/escb/html/image7.en.html>.
- str. 19   archiv ČNB [cit. 2017–11–27].
- str. 21   archiv ČNB [cit. 2017–11–27].